

Η ΠΡΙΓΚΗΠΕΣΑ ΑΛΕΞ. ΚΑΝΤΑΚΟΥΖΗΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΔΑ

Ἡ ἀγαπητή μας φίλη καὶ Ἀντιπρόεδρος τῆς Μικρῆς Ἀντάντ τῶν γυναικῶν Πριγκηπέσα Ἀλεξ. Καντακουζηνοῦ ἔκαμε μιὰ διάλεξη στὸ Βουκουρέστι γιὰ τὸ τελευταῖο συνέδριο ποὺ ἐγένεε στὴν Ἀθήνα. Ἀπὸ τὴ διάλεξη αὐτὴ μεταφράζομε τὴν ἀκόλουθη περικοπὴ ὅπου μιλεῖ μὲ μεγάλον ἐνθουσιασμό γιὰ τὴν ἐργασία τῶν Ἑλληνίδων. Ὁ Σύνδεσμός μας αἰσθάνεται βαθύτατη εὐγνωμοσύνη γιὰ τὰ εὐγενικὰ αἰσθήματα τῆς καλῆς μας φίλης καὶ ἀληθινῆ ἱκανοποίηση ποὺ τῆς ἔδωκε τὴν εὐκαιρία νὰ γνωρίσει καὶ νὰ ἐκτιμήσει τόσο καλὰ τὴ δράση τῆς Ἑλληνίδα.

* *

«Ἐχω χρέος νὰ σᾶς μιλήσω γιὰ τὸν ἑλληνικὸ λαὸ ποὺ τὸν συνδέουν μαζί μας τόσες ἀναμνήσεις, καὶ μὲ πολλοὺς ἀπὸ μᾶς, τόσο συγγενικοὶ δεσμοί. Θὰ σᾶς μιλήσω, κύριοι, γιὰ τὴν ἑλληνίδα, ποὺ ἀξίζει νὰ γνωριστῆ ἀπὸ κάθε ἄποψη.

Ἡ Ἑλληνίδα εἶναι ὁ φρουρὸς τῶν παραδόσεων τοῦ παρελθόντος—τῆς ὁμορφιάς καὶ τῆς τέχνης. Ἐκείνη ἔσωσε τὴν πατρίδα τῆς στὴ φοβερὴ καταστροφή, τότε ποὺ ἡ Ἑλλάδα ἔμοιαζε ὄχι μόνο νάχει χάσει τὸ πᾶν, ἀλλὰ καὶ κινδύνευε νὰ πάθει ἀσφυξία ὅταν ἐνάμισυ ἑκατομμύριο πρόσφυγες τὴν κατέκλυσαν. Στὶς ὥρες αὐτὲς τῆς πολιτικῆς ταραχῆς καὶ δυσαρέσκειας ἐκείνη στάθηκε στήριγμα τῆς ἐθνικῆς συνείδησης μέσα στὸ χάος.

Ἄρχισε μὲ θάρρος, ὑπομονὴ καὶ αὐταπάρνηση τὸ ἔργο τῆς σωτηρίας τῶν προσφύγων, ὀργανώνοντας συστηματικὰ τὴν ἐπικουρία τῶν χιλιάδων αὐτῶν ὑπάρξεων. Ἡ καρδιά τῆς καὶ ἡ ψυχὴ τῆς πραγματοποίησαν τὸ ἀπολυτρωτικὸ θαῦμα. Σιγά—σιγά χάρη στὴν καρτερικὴ τῆς προσπάθεια χτίστηκαν ὀλόκληροι συνοικισμοὶ ποὺ ἀποτελοῦν μικρὲς πόλεις, στὰ περίχωρα τῶν Ἀθηνῶν, γιὰ νὰ στεγάσουν τοὺς πρόσφυγες. Νοσοκομεῖα, καντίνες, παρθεναγωγεῖα, ὄρφανοτρο-

φεία, λαϊκὰ ἰατρεῖα, σχολεῖα μητέρων, σχολικὲς ἐξοχές, ἰδρύθηκαν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν ἐνεργητικῶν αὐτῶν μαγισσῶν. Ξεχνώντας τὶς λύπες, τοὺς ἐξευτελισμούς, τὸ μίσος ποὺ ἐθρῖχνε τοὺς γιουὺς ἐνάντια στοὺς γονεῖς, τοὺς ἀδερφοὺς ἐνάντια στὶς ἀδερφές—ἡ γυναίκα, μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὸ Θεὸ τῆς συμπόνιας καὶ τῆς ἐλπίδας—ἐργάζονταν, νοσῆλευε, γιάτρεινε, καὶ μὲ τὴν ἀπέραντη ἀγάπη τῆς προετοίμαζε τὴν ἀνάσταση τῆς ἑλληνικῆς πατρίδας.

Πόσο σπουδαία σελίδα τῆς ἱστορίας γράφτηκε ἀπὸ τὶς εὐγενικὲς ἀπογόνους τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς καὶ τὶ θαυμάσιο παράδειγμα μᾶς ἔδωσαν σώζοντας μαζί μὲ τὸν ἑλληνικὸ λαὸ μιὰ παράδοση καὶ ἓνα ἐνδοξο πολιτισμὸ.

Σαυτὴ τὴ γυναίκα ὀφείλονται καὶ τὰ ἐξαιρετικὰ χαρίσματα τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας ποὺ εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἐνήμερες γιὰ ὅτι ἀφορᾷ τὴν τέχνη καὶ τὴ λογοτεχνία. Εἶναι ἀπόλαυση νὰ περάσει κανεὶς μερικὲς ὥρες στὴ συντροφιά τῶν Ἀθηναίων, γιὰτὶ ἔχουν πολιτισμὸ, πνεῦμα, λεπτότητα, διαίσθηση, καὶ κατέχουν σὲ μεγάλο βαθμὸ τὴ συναίσθηση τῆς ἁρμονίας. Καμιὰ κοινωνία, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Γαλλικὴ, δὲν εἶναι πιὸ εὐαίσθητη, πιὸ ἐλεπτυσμένη καὶ καλύτερα προετοιμασμένη γιὰ νὰ νοιώσει καὶ τὶς λεπτότατες ἀποχρώσεις, τόσο στὴν κοινωνικὴ ζωὴ, ὅσο καὶ στὴν τέχνη. Μὲ τέτοιους πνευματικοὺς θησαυροὺς, εἶναι ἀδύνατον ὁ λαὸς αὐτὸς νὰ μὴν ὑπερικήσει τὶς δυσκολίες τῆς τωρινῆς στιγμῆς. Ἡ μεγάλη κρίση πέρασε. Διαβλέπεται ἡ ἀρχὴ μιᾶς μεγάλης οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης. Τὸ ἑκατομμύριο οἱ ψυχῆς ποὺ κατέκλυσαν τὴν παλιὰ Ἑλλάδα τῆς ἐτοιμάζουν ἓνα ὡς τὰ τώρα ἀνέλπιστον οἰκονομικὸ πλοῦτο. Ἐκατοντάδες βιοτεχνίες δημιουργοῦνται—καὶ τὰ θαυμάσια χαλιὰ τῆς Σμύρνης ἐτοιμάζονται τώρα στὰ προάστεια τῶν Ἀθηνῶν ὅπου εἶναι ἐγκατεστημένοι Ἑλληνες τεχνίτες ποὺ πρὶν ἀπὸ τὸ διωγμὸ ἐργάζονταν στὴν Ἀνατολή».